

Stichting van de Arbeid
Bezuidenhoutseweg 60
2594 AW Den Haag
T 070 3499577
F 070 3499796
E info@stvda.nl

Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid
Lange Voorhout 9 - 13
2514 EA Den Haag
T 070 3765765
F 070 345528
E info@caop.nl

Aan de voorzitter en de leden van
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Den Haag : 14 juni 2013
Ons kenmerk : S.A.13.027.21 JM/JS
Uw kenmerk :
Betreft : Wetsvoorstel Huis voor Klokkenuiders

Geachte dames en heren,

Binnenkort wordt door de Tweede Kamer het initiatiefwetsvoorstel Huis voor Klokkenuiders behandeld. In aansluiting op de brief van de Stichting van de Arbeid van 29 januari 2013 brengen de Stichting van de Arbeid (StvdA) en de Raad voor Overheidspersoneelsbeleid (ROP) graag het volgende met klem onder uw aandacht.

De StvdA en ROP hebben u eerder hun commentaar op het initiatiefwetsvoorstel Huis voor Klokkenuiders gestuurd in het vertrouwen dat de initiatiefnemers dit commentaar bij de definitieve vormgeving van de wetstekst zouden betrekken. Beide organisaties hebben echter via de Nota van wijziging (33 258 d.d. 8 mei 2013) tot hun teleurstelling moeten vaststellen dat dit commentaar nauwelijks tot de gevraagde verhelderingen en verbeteringen heeft geleid.

Zoals bekend verenigen ROP en StvdA de werkgevers en de werknemers van zowel de markt- als de overheidssectoren. Beide organisaties zijn al jaren bekend met en nauw betrokken bij dit onderwerp. Vanuit die wetenschap en betrokkenheid dringen zij al langer aan op een adequate regeling voor klokkenuiden die helderheid schept voor (potentiële) klokkenuiden, betrokken bedrijven, instellingen en overheden, waarbij te allen tijde de regie ligt bij de klokkenuider¹.

Hierbij vragen beide organisaties nogmaals uw aandacht voor hun commentaar op dit wetsvoorstel. Hiertoe verwijzen zij naar hun brief d.d. 29 januari 2013 en de brief van het Adviespunt Klokkenuiden d.d. 21 mei 2013 met vrijwel gelijklozend commentaar (zie bijlagen).

¹ In de afgelopen jaren hebben zij hierover menige brief geschreven aan de betrokken ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Zie www.stvda.nl.

De meest urgente onderwerpen die om aanscherping dan wel wijziging vragen, betreffen:

- *Een waterdichte scheiding tussen advies geven en onderzoek verrichten*
StvdA en ROP bepleiten handhaving van het Adviespunt Klokkenluiders, ook na 2015. De StvdA en de ROP hebben vastgesteld dat het Adviespunt Klokkenluiders - waar zij al jaren op hebben aangedrongen - inmiddels volop aan de slag is, voorziet in een duidelijke behoefte en goed functioneert'.

- *Bescherming van de werknemer die te goeder trouw en naar behoren een vermoeden van een misstand meldt*

Iedere werknemer die naar behoren en te goeder trouw een misstand meldt, behoort wettelijk te worden beschermd tegen benadeling en ontslag vanwege dit melden, ongeacht of deze melding gedaan wordt bij de werkgever, het Huis voor klokkenluiders of een geëigende inspectie of toezichthouder. In artikel 125quinquies lid 3 van de Ambtenarenwet is geregeld dat ambtenaren die te goeder trouw en naar behoren een vermoeden van een misstand melden hiervan geen nadelige gevolgen mogen ondervinden. Een dergelijke bepaling kent de private sector niet. Bovendien ontbreekt deze bepaling in het vergelijkbare artikel in de Militaire ambtenarenwet (12quater, lid 2)

StvdA en ROP wijzen op het advies van de Raad van State dat uitbreiding van de bescherming in de artikelen 7:658c en 7:670 BW tot andere vormen van externe meldingen “*in de rede zou kunnen liggen*”. Zie voor dit onderwerp ook de resolutie van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa². Voorgesteld wordt om in deze artikelen hetzij de zinsnede “*bij de werkgever of het Huis voor klokkenluiders*” te schrappen, hetzij deze te wijzigen in “*bij de werkgever, het Huis voor klokkenluiders of een derde*”.

- *Wettelijke borging dat de regie te allen tijde ligt bij de klokkenluider*

Het wettelijk regelen en organisatorisch waarborgen hiervan is, zoals meermalen uitgebreid is betoogd, cruciaal voor de bescherming van de potentiële klokkenluider en mitsdien voor de (blijvende) geneigdheid om misstanden te melden.

- *Positionering van het Huis voor klokkenluiders bij de Nationale ombudsman*

Relatie tussen en de onderscheiden bevoegdheden van het Huis en de Nationale ombudsman dienen helder geregeld te zijn zodat hierover geen misverstand kan ontstaan.

- *Klachtrecht ingeval van een onbehoorlijke handelwijze door het Huis*

Dit onderwerp is nog steeds niet geregeld terwijl dit essentieel is voor het vertrouwen van zowel de (potentiële) klokkenluider als de werkgever in de handelwijze van het Huis voor klokkenluiders.

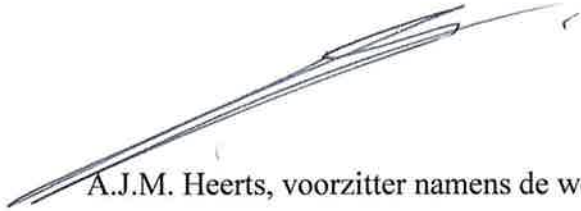
Tot slot

StvdA en ROP willen voorkomen dat als gevolg van wetgeving een werknemer die vanuit zijn verantwoordelijkheid als werknemer en burger wil optreden als klokkenluider zich onvoldoende beschermd weet als hij zijn plicht wil doen met alle mogelijke (maatschappelijke) schade als gevolg.

StvdA en ROP dringen er daarom bij u op aan dat u in het belang van de toekomstige klokkenluiders en hun werkgevers deze conceptwet op een aantal onderdelen aanscherpt dan wel indringend wijzigt. Het wetsvoorstel dat nu binnenkort voorligt voor behandeling biedt immers nog steeds te weinig bescherming aan potentiële klokkenluiders en hun werkgevers.

² Resolutie 1729 (2010) over bescherming van klokkenluiders van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, met name de punten 6.1.3.1, 6.2.2 en 6.2.3.

Hoogachtend,
STICHTING VAN DE ARBEID

A.J.M. Heerts, voorzitter namens de werknemersorganisaties

mr. B.E.M. Wientjes, voorzitter namens de werkgeversorganisaties

RAAD VOOR HET OVERHEIDSPERSONEELBELEID
H.J. Kokshoorn, ambtelijk secretaris

Bijlagen:

- Brief StvdA en ROP d.d. 29 januari 2013
- Brief Adviespunt Klokkeluiders d.d. 21 mei 2013

Een afschrift van deze brief is verzonden naar de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Binnenlandse Zaken.